

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ చత్వారింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చత్వారింశః సర్గః ॥

రావణేన మారీచస్య భర్తృనం సీతాపహృతౌ సాహాయ్యం కర్తుమాదేశదానం
చ

మారీచస్య తు తద్ వాక్యం క్షమం యుక్తం చ రావణః |
ఉక్తో న ప్రతిజగ్రాహ మర్తుకామ ఇవోషధం || 3.40.1 ||

తం పథ్యహితవక్తారం మారీచం రాక్షసాధిపః |
అబ్రవీత్ పరుషం వాక్యమయుక్తం కాలచోదితః || 3.40.2 ||

దుష్కులైతదయుక్తార్థం మారీచ మయి కథ్యతే |
వాక్యం నిష్ఫలమత్యర్థం బీజముప్తమివోషరే || 3.40.3 ||

త్వద్వాక్యైర్న తు మాం శక్యం భేత్తుం రామస్య సంయుగే |
మూర్ఖస్య పాపశీలస్య మానుషస్య విశేషతః || 3.40.4 ||

యస్త్వక్త్వా సుహృదో రాజ్యం మాతరం పితరం తథా |
స్త్రీవాక్యం ప్రాకృతం శ్రుత్వా వనమేకపదే గతః || 3.40.5 ||

అవశ్యం తు మయా తస్య సంయుగే ఖరఘాతినః |
ప్రాణైః ప్రియతరా సీతా హర్తవ్యా తవ సన్నిధౌ || 3.40.6 ||

ఏవం మే నిశ్చితా బుద్ధిర్వృది మారీచ విద్యతే |
న వ్యావర్తయితుం శక్యా సేంద్రైరపి సురాసురైః || 3.40.7 ||

దోషం గుణం వా సంపుష్టస్త్వమేవం వక్తుమర్హసి |
అపాయం వా ఉపాయం వా కార్యస్యాస్య వినిశ్చయే || 3.40.8 ||

సంపుష్టేన తు వక్తవ్యం సచివేన విపశ్చితా |
ఉద్యతాంజలినా రాజ్ఞో య ఇచ్ఛేద్ భూతిమాత్మనః || 3.40.9 ||

వాక్యమప్రతికూలం తు మృదుపూర్వం శుభం హితం |
ఉపచారేణ వక్తవ్యో యుక్తం చ వసుధాధిపః || 3.40.10 ||

సావమర్దం తు యద్వాక్యమథవా హితముచ్యతే |
నాభినందేత తద్ రాజా మానార్థీ మానవర్జితం || 3.40.11 ||

పంచ రూపాణి రాజానో ధారయంత్యమితౌజసః |
అగ్నేరింద్రస్య సోమస్య యమస్య వరుణస్య చ || 3.40.12 ||

ఔష్ణ్యం తథా విక్రమం చ సౌమ్యం దండం ప్రసన్నతాం |
ధారయంతి మహాత్మానో రాజానః క్షణదాచర || 3.40.13 ||

తస్మాత్ సర్వాస్వవస్థాసు మాన్యాః పూజ్యాశ్చ నిత్యదా |
త్వం తు ధర్మమవిజ్ఞాయ కేవలం మోహమాశ్రితః || 3.40.14 ||

అభ్యాగతం తు దౌరాత్మాత్ పరుషం వదసీదృశం |
గుణదోషౌ న పృచ్ఛామి క్షేమం చాత్మని రాక్షస || 3.40.15 ||

మయోక్తమపి చైతావత్ త్వాం ప్రత్యమితవిక్రమ |
అస్మింస్తు స భవాన్ కృత్యే సాహాయ్యం కర్తుమర్హసి || 3.40.16 ||

శృణు తత్కర్మ సాహాయ్యే యత్కార్యం వచనాన్మమ |
సౌవర్ణస్త్వం మృగో భూత్వా చిత్రో రజతబిందుభిః || 3.40.17 ||

ఆశ్రమే తస్య రామస్య సీతాయాః ప్రముఖే చర |
ప్రలోభయిత్వా వైదేహీం యథేష్టం గంతుమర్హసి || 3.40.18 ||

త్వాం హి మాయామయం దృష్ట్వా కాంచనం జాతవిస్మయా |
ఆనయైనమితి క్షిప్రం రామం వక్ష్యతి మైథిలీ || 3.40.19 ||

అపక్రాంతే చ కాకుత్స్థే దూరం గత్వాప్యదాహర |
హా సీతే లక్ష్మణేత్యేవం రామవాక్యానురూపకం || 3.40.20 ||

తచ్ఛ్రుత్వా రామపదవీం సీతయా చ ప్రచోదితః |
అనుగచ్ఛతి సంభ్రాంతః సౌమిత్రిరపి సౌహృదాత్ || 3.40.21 ||

అపక్రాంతే చ కాకుత్స్థే లక్ష్మణే చ యథాసుఖం |
ఆహరిష్యామి వైదేహీం సహస్రాక్షః శచీమివ || 3.40.22 ||

ఏవం కృత్వా త్విదం కార్యం యథేష్టం గచ్ఛ రాక్షస |
రాజ్యస్యార్థం ప్రదాస్యామి మారీచ తవ సువ్రత || 3.40.23 ||

గచ్ఛ సౌమ్య శివం మార్గం కార్యస్యాస్య వివృద్ధయే |
అహం త్వానుగమిష్యామి సరథో దండకావనం || 3.40.24 ||

ప్రాప్య సీతామయుద్ధేన వంచయిత్వా తు రాఘవం |
లంకాం ప్రతి గమిష్యామి కృతకార్యః సహ త్వయా || 3.40.25 ||

నో చేత్ కరోషి మారీచ హన్మి త్వామహమద్య వై |
ఏతత్ కార్యమవశ్యం మే బలాదపి కరిష్యసి |
రాజ్ఞో విప్రతికూలస్థో న జాతు సుఖమేధతే || 3.40.26 ||

ఆసాద్య తం జీవితసంశయస్తే
మృత్యుర్ధ్రువో హ్యద్య మయా విరుధ్య |

ఏతద్ యథావత్ పరిగణ్య బుద్ధ్యా
యదత్ర పథ్యం కురు తత్తథా త్వం || 3.40.27 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చత్వారింశః సర్గః ||